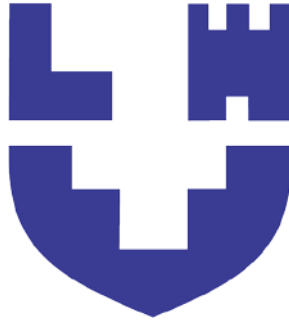

**Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет**

ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ КАПІТАЛ

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітньої програми
«Підприємництво та бізнес-адміністрування»
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
денної та заочної форм навчання

Луцьк 2024

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій ЛНТУ

Директор бібліотеки _____ Н.П. поліщук

Рекомендовано до видання вченою радою факультету бізнесу та права ЛНТУ, протокол №__ від « »__2023 року.

Голова вченої ради факультету бізнесу та права _____ Л.Л. Ковальська

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та логістики ЛНТУ, протокол №_____ від « »_____2024 року.

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та логістики ЛНТУ _____ О.М. Полінкевич

Укладач: _____ І.М. Кравчук, кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та логістики ЛНТУ;

Рецензент _____ К.І. Оксенюк, кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та логістики ЛНТУ.

Відповідальний за випуск: _____ О.М. Полінкевич, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та логістики ЛНТУ.

Підприємницький капітал: методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої ПЗ2 програми «Підприємництво та бізнес-адміністрування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво та торгівля денної та заочної форм навчання / уклад. І.М. Кравчук. Луцьк: ВІП ЛНТУ, 2024. 16 с.

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи розроблено відповідно до діючої програми курсу «Підприємницький капітал», призначений для студентів спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, освітньої програми «Підприємництво та бізнес-адміністрування».

ЗМІСТ

ВСТУП

- 1. ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ КУРСУ «ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ КАПІТАЛ»**
 - 2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**
 - 3. ТЕМАТИКА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ**
- СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ВСТУП

В сучасних умовах господарювання такі економічні поняття як «дохід», «капітал», «рента» є широкоживаними як в процесі здійснення підприємництва, якщо мова йдеться про практичні аспекти, так і в теоретичному сенсі – при нагромадженні базису знань та їх правильному вжитку. Саме тому одним із початкових курсів у студентів спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» є дисципліна «Підприємницький капітал».

Методичне видання для самостійної роботи з дисципліни «Підприємницький капітал» має на меті ознайомити студентів з основними аспектами та принципами підприємництва. У сучасному світі підприємницький капітал є важливим елементом економічного розвитку, оскільки він забезпечує фінансову основу для створення та розвитку бізнесу.

Методичні матеріали допоможуть студентам краще зрозуміти роль підприємницького капіталу в процесах інвестування, управління ризиками та реалізації бізнес-ідей. Самостійна робота є невід’ємною частиною навчального процесу, оскільки вона сприяє формуванню практичних навичок та критичного мислення. Використовуючи запропоновані завдання та рекомендації, студенти зможуть поглибити свої знання і підготуватися до професійної діяльності в сфері підприємництва.

Методичка містить корисні ресурси, приклади та вправи, які допоможуть у засвоєнні матеріалу та розвитку підприємницьких компетенцій.

1. ЗАВДАННЯ ТА ЗМІСТ КУРСУ «ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ КАПІТАЛ»

Курс «Підприємницький капітал» має на меті ознайомити студентів з теоретичними основами підприємницького капіталу, включаючи основні поняття та категорії, пов'язані з цією темою. Студенти вивчать роль капіталу в підприємстві та економіці загалом, а також проаналізують різні форми підприємницького капіталу, такі як власний і позиковий капітал, інвестиційні фонди, венчурний капітал та інші джерела фінансування.

Особливу увагу буде приділено оцінці ризиків у підприємстві та управлінню ними. Студенти навчатимуться ідентифікувати фінансові та операційні ризики, а також розробляти стратегії для їх зменшення. Важливою складовою курсу є розробка бізнес-плану, що включає фінансові прогнози та стратегії залучення капіталу. Студенти матимуть можливість працювати над реальними або уявними проектами.

Курс також охоплює сучасні тенденції в підприємстві, аналізуючи нові форми бізнесу, такі як стартапи та соціальне підприємство. Однією з цілей є розвиток навичок критичного мислення і прийняття рішень, що дозволить студентам аналізувати інформацію та приймати обґрунтовані рішення на основі даних.

Зміст курсу включає вступ до підприємницького капіталу, типи капіталу, фінансування бізнесу, управління ризиками, бізнес-планування, сучасні тренди в підприємстві, практичні аспекти підприємства та етику і соціальну відповідальність бізнесу.

Курс спрямований на надання студентам не лише теоретичних знань, але й практичних навичок, необхідних для успішної діяльності в сфері підприємства.

2. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Навчання на факультеті бізнесу передбачає самостійну роботу студента. Успішне оволодіння курсом потребує від студента розробки та конспектування рекомендованої літератури, ознайомлення з основними теоріями підприємництва, а також з іншими напрямками та економічними течіями. З метою підвищення рівня підготовки до здачі екзамену з дисципліни, що вивчається студентам пропонується виконати самостійну роботу з метою отримання додаткових балів до поточного модульного контролю.

2.1. Методика виконання самостійної роботи

Для самостійних робіт студентам відводиться перелік тем для самостійного опрацювання та їх доповіді на практичних заняттях. Що стосується оформлення матеріалів, то вона є довільною. Основною вимогою є використання достовірних даних, бажано першоджерел для того щоб максимально точно висвітлити конкретну тематику.

2.2. Перелік орієнтованих тем для виконання самостійної роботи

Тема 1. Підприємницькі ідеї та їх оцінка

Генерація ідей, оцінка ідей, аналіз ринку, фінансова оцінка, ризики, стратегічне планування

Ключові слова: підприємництво, інновації, оцінка ідей, ринок, конкуренція, ризики, стратегія.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні етапи процесу генерації підприємницьких ідей?
2. Які критерії використовуються для оцінки життєздатності бізнес-ідеї?
3. Як провести аналіз ринку для нової бізнес-ідеї?
4. Які фінансові показники є найважливішими при оцінці підприємницької ідеї?
5. Які типи ризиків можуть виникнути при реалізації бізнес-ідеї, і як їх можна мінімізувати?
6. Як розробити ефективну бізнес-модель для нової ідеї?
7. Які інструменти можна використовувати для тестування попиту на продукт чи послугу перед запуском?

Тема 2. Моделі фінансування стартапів

Види фінансування, етапи фінансування, стратегії залучення інвестицій, оцінка стартапу, умови фінансування, ризики та переваги

Ключові слова: венчурний капітал, ангельські інвестори, краудфандинг, фінансування, оцінка, інвестиції, стартап

Питання для самоконтролю:

1. Які основні види фінансування стартапів існують?
2. Які етапи проходять стартапи під час залучення фінансування?
3. Як правильно оцінити стартап для залучення інвестицій?
4. Які стратегії можна використовувати для залучення венчурного капіталу?
5. Які умови можуть бути запропоновані інвесторами під час фінансування стартапу?
6. Які ризики пов'язані з різними моделями фінансування стартапів?
7. Як краудфандинг може бути ефективним інструментом для збору коштів на розвиток стартапу?

Тема 3. Вплив технологій на підприємницький капітал

Технологічні інновації, автоматизація процесів, цифрові платформи, аналіз даних, інтернет речей (IoT), блокчейн

Ключові слова: технологічні інновації, автоматизація, цифрові платформи, великі дані, інтернет речей (IoT), блокчейн, ефективність, підприємницький капітал, інвестиції.

Питання для самоконтролю:

1. Які технологічні інновації найбільше впливають на підприємницький капітал?
2. Як автоматизація може покращити ефективність бізнес-процесів?
3. Яку роль відіграють цифрові платформи в залученні інвестицій?
4. Як аналіз даних може допомогти підприємствам у прийнятті стратегічних рішень?
5. Які переваги та виклики пов'язані з впровадженням IoT у бізнес?
6. Як технологія блокчейн змінює фінансові операції підприємств?
7. Чому кібербезпека є критично важливою для компаній, що використовують сучасні технології?

Тема 4. Стратегічне управління капіталом

Концепція капіталу, фінансове планування, оцінка інвестицій, управління ризиками, капіталізація підприємства, стратегічні альянси, вимірювання ефективності капіталу.

Ключові слова:

стратегічне управління, капітал, фінансове планування, оцінка інвестицій, управління ризиками, капіталізація, стратегічні альянси, рентабельність, ефективність.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні види капіталу існують і яку роль вони відіграють у стратегічному управлінні?
2. Як фінансове планування може вплинути на досягнення стратегічних цілей підприємства?
3. Які методи оцінки інвестицій є найбільш ефективними?
4. Як управління ризиками може захистити підприємство від фінансових втрат?
5. Яким чином структура капіталу впливає на вартість компанії?
6. Які переваги можуть бути отримані через стратегічні альянси?
7. Як вимірюється ефективність використання капіталу в компанії?

Тема 5. Екологічний та соціальний капітал

Концепція екологічного капіталу, соціальний капітал, взаємозв'язок між екологічним і соціальним капіталом, управління екологічними ресурсами, соціальна відповідальність бізнесу, сталий розвиток.

Ключові слова:

екологічний капітал, соціальний капітал, стійкість, природні ресурси, соціальні мережі

Питання для самоконтролю:

1. Що таке екологічний капітал і які його основні складові?
2. Яке значення має соціальний капітал для економічного розвитку?
3. Як екологічний та соціальний капітал взаємодіють між собою?
4. Які стратегії можуть бути використані для управління екологічними ресурсами?
5. Яка роль корпоративної соціальної відповідальності у розвитку соціального капіталу?
6. Які методи існують для вимірювання екологічного та соціального капіталу?
7. Як концепція сталого розвитку пов'язана з екологічним та соціальним капіталом?

Тема 6. Інновації у підприємницькому капіталі

Концепція підприємницького капіталу, інновації, взаємозв'язок між інноваціями та підприємницьким капіталом, управління інноваціями, роль технологій, фінансування інновацій, сталий розвиток через інновації.

Ключові слова: підприємницький капітал, інновації, конкурентоспроможність, продуктові інновації, процесні інновації, управління інноваціями, технології, фінансування інновацій, стійкий розвиток.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке підприємницький капітал і які його основні складові?
2. Які різновиди інновацій існують і яке їх значення для бізнесу?
3. Як інновації взаємодіють із підприємницьким капіталом?
4. Які стратегії можуть бути використані для ефективного управління інноваціями?
5. Яку роль відіграють нові технології в інноваційних процесах?
6. Які джерела фінансування доступні для підтримки інноваційних проектів?
7. Як інновації можуть сприяти сталому розвитку підприємств?

Тема 8. Глобалізація та підприємницький капітал

Визначення глобалізації:

Економічні аспекти глобалізації:

Соціальні та культурні аспекти глобалізації:

Підприємницький капітал:

Роль підприємців:

Взаємозв'язок між глобалізацією та підприємницьким капіталом:

Ключові слова

Глобалізація, підприємницький капітал, вільна торгівля, прямі іноземні інвестиції (ПІІ), інновації, конкурентоспроможність, крос-культурний обмін.

Питання для самоконтролю

1. Що таке глобалізація і які її основні складові?
2. Які економічні переваги приносить глобалізація підприємцям?
3. Як підприємницький капітал впливає на економічний розвиток країни?
4. Які виклики можуть виникнути внаслідок глобалізації для місцевих підприємств?
5. Як технологічний прогрес пов'язаний із глобалізацією?
6. Яку роль відіграють інновації в підприємництві в умовах глобалізації?
7. Які можливості відкриває глобалізація для малих і середніх підприємств?

Тема 9. Підприємницька екосистема

Визначення підприємницької екосистеми:

Основні компоненти підприємницької екосистеми:

Роль держави:

Важливість інновацій:

Соціальні аспекти підприємницької екосистеми

Глобалізація та підприємницька екосистема:

Виклики для підприємницької екосистеми:

Ключові слова: підприємницька екосистема, інновації, інвестори, бізнес-інкубатори, акселератори, державна підтримка, соціальні мережі.

Питання для самоконтролю

1. Що таке підприємницька екосистема і які її основні компоненти?
2. Яку роль відіграє держава у формуванні підприємницької екосистеми?
3. Як інновації впливають на розвиток підприємництва?
4. Які переваги та недоліки має підприємницька екосистема в різних країнах?
5. Які виклики можуть виникнути для стартапів у підприємницькій екосистемі?
6. Як соціальні мережі та спільноти підтримують підприємців?
7. Яким чином глобалізація впливає на місцеві підприємницькі екосистеми? політиці посткейнсіанцями?

Тема 10. Кейс-стаді успішних підприємств

Визначення кейс-стаді:

Цілі кейс-стаді:

Структура кейс-стаді:

Приклади успішних підприємств:

Методи збору даних для кейс-стаді:

Важливість кейс-стаді для навчання:

Виклики при проведенні кейс-стаді:

Ключові слова: кейс-стаді, успішні підприємства, стратегії, проблеми, рішення, результати, методи збору даних

Питання для самоконтролю

1. Що таке кейс-стаді і яку роль вона відіграє в бізнес-дослідженнях?
2. Які основні елементи структури кейс-стаді?
3. Які приклади успішних підприємств можна використовувати для аналізу?
4. Які методи збору даних є найефективнішими для проведення кейс-стаді?
5. Які виклики можуть виникнути під час проведення кейс-стаді?
6. Як кейс-стаді може допомогти у навчанні та розвитку підприємців?
7. Яку інформацію можна отримати з аналізу кейс-стаді успішних підприємств?

3. ТЕМАТИКА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

1. Аналіз впливу венчурного капіталу на стартапи в Україні.
2. Роль бізнес-інкубаторів у формуванні підприємницького капіталу.
3. Фінансування стартапів: порівняльний аналіз традиційних та альтернативних джерел.
4. Екологічний бізнес та його фінансування: нові можливості для підприємницького капіталу.
5. Вплив інновацій на залучення підприємницького капіталу.
6. Соціальний капітал як фактор успішності стартапів.
7. Аналіз ризиків, пов'язаних з інвестиціями в стартапи.
8. Краудфандинг як новий інструмент залучення підприємницького капіталу.
9. Психологічні аспекти підприємництва: роль підприємницького капіталу у розвитку особистості.
10. Міжнародний досвід залучення підприємницького капіталу: уроки для України.
11. Роль державної підтримки у розвитку підприємницького капіталу.
12. Фінансова грамотність підприємців: вплив на успішність стартапів.
13. Тенденції та перспективи розвитку венчурного капіталу в Україні.
14. Підприємницький капітал у сфері технологій: від ідеї до реалізації.
15. Аналіз впливу COVID-19 на інвестиційні рішення в стартапах.
16. Стратегії виходу венчурних інвесторів з інвестицій: досвід та перспективи.
17. Взаємодія між стартапами та університетами: роль академічного капіталу.
18. Етичні аспекти інвестування в стартапи: виклики та можливості.
19. Формування екосистеми підтримки підприємництва в регіонах України.
20. Аналіз успішних кейсів фінансування стартапів в Україні: фактори успіху та невдачі.

Список рекомендованої літератури

1. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник / І. В. Гонтарева. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 392 с.
2. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів.нац.ун.-т. 2020. 232 с.
3. Соціальне підприємництво: опорний конспект / укл. Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Тернопіль: Вектор, 2021. 74 с.
4. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
5. Економіка і управління підприємствами: теорія, методика, практика : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астрія», 2020. 240 с.
6. Гавриш О. М., Пильнова В. П., Пісковець О. В. Інноваційне підприємництво: сутність, значення та проблеми в сучасних умовах функціонування. Економіка та держава. № 12. 2020. С. 109–113.
7. Івченкова О. Ю., Крикуненко К. М. Інноваційне підприємництво як складова стратегії розвитку економіки України. Економічний вісник Донбасу № 3(53), 2018. С. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
8. Завадська О.М. Нетворкінг як прогресивна форма розвитку. Підприємницької діяльності/ О.М. Завадська //Науковий журнал «Молодий вчений». – Випуск № 11(51)– 2020. – С. 240 –243.
9. Підприємництво як чинник розвитку інноваційної моделі економіки України та її регіонів : монографія / під заг. ред. канд. екон. наук, проф. Кривов'язюка І. В. ; Луц. нац. техн. ун-т. – Київ : Кондор, 2020. – 169 с.
10. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : монографія / за заг. ред. проф. Н. М. Солом'янюк, проф. Л. В. Страшинської ; Нац. ун-т харч. технологій. – Київ : ЛІДЕР, 2020. – 220 с.
11. Смирна О.В., Ізмайлова Н.В. Сучасний стан та проблеми формування капіталу українських підприємств в умовах кризових явищ. Ефективна економіка. 2022. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9904> (дата звернення: 26.07.2024)
12. Югас Е.Ф. Концептуальні підходи до структури капіталу підприємства. Фінанси України. 2021. №7. С. 34–39.
13. Ізюмська В., Аналіз теоретичних підходів до визначення дефініції «капітал підприємства». Економіка та суспільство. 2022. №35. URL: <https://economyand.society.in.ua/index.php/journal/article/view/1102/1059> (дата звернення: 25.01.2024).
14. Макаренко Ю. П., Формування оптимальної структури капіталу з метою забезпечення фінансової стійкості підприємства. Економіка та держава. 2022. № 1. С. 45—49. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2022/10.pdf (дата звернення: 26.01.2024)

15. Поліщук Н. В., Управління капіталом українського бізнесу в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України. 2023. № 1. С. 72—74.

16. Господарський кодекс України. Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV (Редакція від 01.01.2023). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

17. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.

18. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Електронна комерція та інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп. 2021. 454с.

19. Мохонько Г.А. Організація підприємницької діяльності: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 61 с.

20. Організація підприємницької діяльності : конспект лекцій. Ю. В. Чортюк, А. В. Євдокимова. Суми : Сумський державний університет, 2020. 81 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство про зовнішньоекономічну діяльність. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua

2. Розвиток експорту. Міністерство економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

3. Рада експортерів та інвесторів при МЗС України. Міністерство закордонних справ України. URL: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua>.

4. Міжнародний інститут бізнесу. URL: <http://www.iib.com.ua>

5. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: www.icps.kiev.ua

6. Торгово-промислова палата України. URL: <http://www.ucci.org.ua>

7. Організація економічного співробітництва і розвитку. URL: <http://www.oecd.org/>

8. Світовий банк. URL: <http://www.worldbank.org/>.

9. Світовий економічний форум. URL: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness>.

ДЛЯ ПОДАТОК

ДЛЯ ПОДАТОК

П 32

Підприємницький капітал: методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Підприємництво та бізнес-адміністрування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво та торгівля денної та заочної форм навчання / уклад. І.М. Кравчук. Луцьк: ВІП ЛНТУ, 2024. 16 с.

Комп'ютерний набір
Редактор

І.М. Кравчук
І.М. Кравчук

Підп. до друку «__»_____ 2024 р. Формат 60×84/16. Папір офс.
Гарн. Таймс. Ум. друк. арк. 8,5.

Інформаційно-видавничий відділ
Луцького національного технічного університету
43018, м. Луцьк, вул. Львівська, 75